

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 195

гр. Варна , 12.07.2021 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ в закрито заседание на дванадесети юли, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Вилиян Г. Петров

Членове: Магдалена Кр. Недева
Николина П. Дамянова

като разгледа докладваното от Николина П. Дамянова Въззивно частно търговско дело № 20213001000386 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 274 и сл. от ГПК, образувано по въззивна частна жалба на ИВ. П. Н., Д. ИВ. Д., ЕЛЗ. Т. З. и АТ. СТ. АТ., действащи чрез адв. Д.П. от АК - Варна, срещу определение № 559/17.05.2021г., постановено по т. д. № 1350/2020г. по описа на ВОС, с което е прекратено образуваното производство по искова молба на частните жалбоподатели, действащи чрез общия им пълномощник адв. Д.П., в интерес на обитателите на местност Панорама I, II и III срещу „ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ- ВАРНА”ООД, ЕИК 103002253 със седалище гр. Варна, в частите, с които:

1./ нарушението на колективния иск е основано на действия в нарушение на чл.1 ал. 1 и 2 от ЗРВКУ и незаконосъобразно бездействие, изразяващо се в неизпълнение на водоснабдителното дружество на задължения по чл. 41 ал. 1, ал. 5 вр. ал. 4 и 6 от НАРЕДБА № 4 от 14.09.2004 г. за условията и реда за присъединяване на потребителите и за ползване на водоснабдителните и канализационните системи и Общите условия за доставката, предлагана от ответника, и

2./ към приетия за разглеждане допустим колективен иск за осъждане на водоснабдителен оператор да преустанови нарушение на законово задължение по чл.2 ал.1 и 2 от ЗРВКУ за водоподаване чрез предоставени му активи по реда на чл. 198п ЗВ до три селищни образувания на територия на с. Осеново е съединен иск за осъждане на ответника да възстанови в срокове,

предвидени в чл. 41 ал. 2 т. 1 от НАРЕДБА № 4 от 14.09.2004 г. за условията и реда за присъединяване на потребителите и за ползване на водоснабдителните и канализационните системи, услугата по водоподаване, прекратена в резултат на нарушението на колективния интерес, като осигурява и питейна вода за населението до възстановяване на водоподаването, а в условията на евентуалност да организира дължимото по чл. 41 ал. 6 от Наредбата алтернативно снабдяване с питейна вода до възстановяване на водоподаването.

В частната жалба се излагат конкретни съображения за неправилност на обжалваното определение. Твърди се, че съдът е определил погрешно търсената с колективния иск защита и нейната правна квалификация, както и че недопустимо е прекратил производството по отношение на част от заявените основания. Оспорва се изводът на съда, че сочените от ищите нарушения на Общите условия, приложими за правоотношенията за доставка на ВиК услуги от ответника, не могат да обосноват защита на колективния интерес

Частната жалба е подадена в срок, от легитимирани лица, чрез надлежно упълномощен процесуален представител, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, и е процесуално допустима.

Ответникът по жалбата - „Водоснабдяване и канализация - Варна” ООД, представлявано в производството от ю. к. Пл. В., представя писмен отговор по реда и в срока по чл. 276, ал. 1 от ГПК, в който изразява становище за неоснователност на жалбата с подробно изложени доводи и съображения.

Съставът на АпС - Варна, като обсъди доводите на частния жалбоподател във връзка с изложените оплаквания и становището на насрещната страна, и съобрази данните по делото, намира частната жалба за неоснователна по следните съображения:

Съобразно адресната част на исковата молба, подадена от адв. Д.П. от АК – Варна, първоинстанционният Варненски окръжен съд е бил сезиран от Инициативен комитет на потребителите на ВиК услуги, представлявана от ИВ. П. Н., с искове срещу „Водоснабдяване и канализация – Варна“ ООД - гр.

Варна със следните петитуми: за осъждане на ответника да преустанови нарушение, накърняващо колективен интерес на потребителите, ползващи услуги във водоснабдени имоти в селищни образувания Панорама I, Панорама II и Панорама III, попадаща в територията на оператора – ответник, изразяващо се в преустановяване на подаването на питейна вода; 2./ за осъждане на ответника да възстанови дължимата от него услуга на изправните потребители, евентуално до възобновяване на водоподаването да осигури питейна вода в изпълнение на задължението си по чл. 7, т.1 и т. 12 от ОУ на ответника и чл. 41, ал. 6 от Наредба № 4 от 14.09.2004г. за условията и реда за присъединяване на потребителите и за ползване на водоснабдителните и канализационните мрежи.

В исковата молба се твърди, че ответното дружество е ВиК оператор, който стопанисва, поддържа и експлоатира ВиК системите и съоръженията в процесните селищни образувания. В това си качество и на основание чл.198п от Закона за водите, на 09.03.2016г., между него и „Асоциацията по ВиК на обособена територия“ е сключен Договор за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и съоръженията и предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги. Договорът е със срок от 15 години. На 15.08.2016г., по неизвестни причини, ответното дружество е спряло подаването на вода за питейно-битови нужди на потребителите от посочените местности, находящи се на територията на *****. Причините за спирането не са оповестени на потребителите, които до този момент са били изрядни. От посочения момент до датата на подаване на иска на потребителите не е осигурена питейна вода. Излага се, че посоченото поведение е нарушение на договорните задължения на ответника, както и тези по Договора за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и съоръженията и предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги, както и на Наредба №4/14.09.2004г., ЗРВКУ и съставлява нарушение на обществен интерес по смисъла на чл. 3, ал. 3 от същия закон.

При това съдържание на обстоятелствената и петитумната част на исковата молба, извод за допустимост на всички предявени иски, със заявените основания и петитум, е невъзможен, като съображенията за този извод са следните:

Диспозитивното начало като основополагащ принцип на гражданското съдопроизводство прави възможна самостоятелната защита на потребител, който твърди, че е увреден от нарушение, в отделен исков процес, въпреки предвиденото производство по колективни искове (по аргумент от чл. 382, ал.2, т.2 и чл.383, ал.1, т.2). Защитата на субективните права на лица, индивидуално определени или определяеми, които са увредени от дейността на конкретни стопански правни субекти при извършване на стопанската им дейност, в която както ищците, така и ответниците участват по силата на възникнали помежду им облигационни отношения, е недопустимо да бъде реализирана чрез колективен иск. Поради тяхната определеност и наличието на конкретни частноправни отношения, те разполагат с право на защита по общия исков ред. Независимо, че едно и също неизпълнение на договорни задължения може да засегне множество лица, които са страни по еднотипни договорни правоотношения, твърденията за това нарушение не се приема от закона като е годно основание за предявяване на колективен иск за защита на колективен интерес. Правото на иск по чл. 379 и сл. ГПК не се прилага по отношение на действия, свързани с изпълнението на договорни задължения.

Наред с общото изискване ищецът да посочи в исковата си молба обстоятелствата, на които се основава предявеният от него колективен иск (чл. 127, ал. 1, т. 4), законът въвежда допълнителни условия той да посочи обстоятелствата, определящи кръга на лицата, които заедно образуват груповия процесуален субект ищец (обстоятелствата, определящи кръга на увредените лица – чл. 380, ал.2). Вместо в исковата молба да се направи необходимото разграничение между понятието „потребител“ по смисъла на § 2 от ДР на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, и „потребител на вода“ по смисъла на Наредба № 2 от 22 март 2005г. за проектиране, изграждане и експлоатация на водоснабдителните системи, съгласно която потребителите на вода се определя в края на експлоатационния период въз основа на действащия устройствен план на населеното място или селищното образувание, като се отчитат прирастът на населението и всички предвидени промени при потреблението на вода на глава от населението, непрекъснато се препраща към ОУ и нормативни актове, предвиждащи договорни задължения на оператора на ВиК услуги по действащи договорни правоотношения с присъединени потребители. В

резултат на това е съществено затруднено извличането на защитим колективен интерес, при последователни, нееднократни твърдения в исковата молба за нарушени права на потребители на ВиК услуги на определена територия и неизпълнение на Общи условия за доставка на ВиК услуги, както и обективирани в петитумната част искания за „възстановяване“ от страна на оператора на ВиК услуги изпълнението на правоотношенията за доставка на вода за питейни и битови нужди в защита интереси на потребители на ВиК услуги по смисъла на § 2 от ДР на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, както и за изпълнението на задължения по чл. 7, т.1 и т. 12 от ОУ на ответника и чл. 41, ал. 6 от Наредба № 4 от 14.09.2004г. за условията и реда за присъединяване на потребителите и за ползване на водоснабдителните и канализационните мрежи.

При постъпване на исковата молба първоинстанционният съд не е успял да направи, въз основа на заявените основания и петитуми, извод за предприета допустима защита чрез колективен иск за прилагане на мерки за преустановяване на нарушението или премахване на последиците от него, които имат общ характер, като е прието, че с исковата молба са съединени единствено сбор от съединени индивидуални претенции за накърнение конкретни права. Това прекратително определение е отменено с определение № 260 от 11.03.2021г по ч.т.д.46/21г на ВнАпС. С протоколно определение № 172/05.05.2021г., след като е съобразил дадените задължителни указания на въззивната инстанция относно характера на производството, първоинстанционният съд е очертал кръга на заинтересованите лица според предмета на колективен осъдителен иск въз основа на твърденията за допуснатото нарушение - спиране на водоподаване, и е приел, че е предявен допустим колективен иск за осъждане на водоснабдителен оператор да преустанови нарушение на законово задължение по чл. 2, ал. 1 и 2 от ЗРВКУ за водоподаване чрез предоставени му активи по реда на чл. 198п ЗВ до три селищни образувания на територия на с. Осеново.

С обжалваното определение № 559/17.05.2021г. са отстранени от предмета на делото обективирани в исковата молба основания и втори петитум, които са насочени към защита на индивидуални претенции за накърнение конкретни права на лица, които са били потребители на ВиК услуги по действащи правоотношения с ВиК оператора към сочената дата на

преустановяване на водоснабдяването – 15.08.2016г. Искането за осъждане на ответника да възстанови в срокове, предвидени в чл. 41 ал. 2 т. 1 от Наредба № 4 от 14.09.2004г. услугата по водоподаване, като осигурява и питейна вода за населението до възстановяване на услугата, е адекватно на защита срещу неизпълнение на договорно задължение чрез предявяване на иск за реално изпълнение. Същевременно, заявеното в условията на евентуалност искане за осъждане на ответника да организира дължимото по чл. 41 ал. 6 от Наредбата алтернативно снабдяване с питейна вода до възстановяване на водоподаването, което отново е основано на нарушение на съществуващи договорни задължения, не съставлява петитум на осъдителен иск за защита на колективен интерес, а е такова за налагане на привременна мярка по чл. 385, ал. 2 ГПК, която да се прилага до преустановяване на нарушението, по което искане окръжният съд се е произнесъл с определение № 559/17.05.2021г.

Ако не се извърши в тази фаза на процеса отграничаване на допустимите от недопустимите основания и искания по предявени иски за защита на колективен интерес, в началната фаза на производството, това не е в интерес преди всичко на кръга от лицата, обитаващи местностите Панорама I, II, III, чиито колективен интерес се очаква да бъде защитен, тъй като може да доведе до отхвърляне на исковите изцяло.

Поради съвпадение на правните изводи на двете съдебни инстанции по частичната недопустимост на производството, съставът на въззивния съд намира, че обжалваното определение е правилно и следва да се потвърди.

Така мотивиран, на основание чл. 278 ГПК, ВнАпС, ТО, I-ви състав

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА определение № 559/17.05.2021г., постановено по т. д. № 1350/2020г. по описа на ВОС.

Определението подлежи на обжалване с частна жалба пред Върховния касационен съд, при условията на чл. 280, ал. 1 ГПК, в едноседмичен срок от съобщенията до страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____